

Előfizetési ár:

Helyben, házhoz hordva

Negyelvére . . . . 2 korona.

Pénzre . . . . . 4 korona.

***

Vidékre, postán küldve

Negyelvére . . . . 3 k. 50 fl.

Pénzre . . . . . 7 k. — fl.

***

Egyes szám ára 4 fl. liller.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Megjelen minden meg-

hétfő és

ünneputáni nap kivételével.

***

Szerkesztő és kiadóhely:

Budai-nagy-úton 151 sz.

(Juhász-ház),

hova a lap szellemi és anyagi

részére vonatkozó önkéntes

dolgoz. intőzések.

***

Telefon: 141. szám.

Szerkesztésért felelős: **Hollósy János** || Egyes szám 4 fl. liller. || Laptulajdonos a Nyomda-Részvénytársaság.

BUGAC.

A városnak ez a nagy birtoka évek óta folytonos küzdelem tárgya. A birtok nem hoz értékeket megfelelő hasznot a városi pénztár számára. A haladás eszköze pedig a pénz. Akik tehát mielőbb szeretnék megvalósítani azt a sok intézményt és közmunkát, mely a város kialakulásához, lakosságának anyagi és szellemi jobbletéhez, a továbbhaladás biztosításához szükséges, követelik a pusztá jövedelmének fokozását, leginkább a pusztának kisbirtokokra való parcellázása útján. Ez zel szemben a gazdák vezetői az állattenyésztés érdekeire hivatkozva, a bugaci közlegelő fenntartásáért küzdenek, mert szerintük csak a bugaci közlegelő sártelen fenntartása biztosíthatja a jószágtenyésztés fellendülését.

A küzdelem ma sincs befejezve, ez uton aligha is lesz hamarosan. Kétségtelen, hogy a közlegelő mai területek fenntartása a városi pénztárra nagy áldozatot jelent. A jószágtenyésztés pedig a közlegelő fenntartása dacára folyton hanyatlak, vagy legalább a legelő jószág száma csökken évről-évre.

Ez az állapot épen a jószágtenyésztés szempontjából veszedelmes. — Már pedig a jószágtenyésztés fejlesztésére nekünk nagy szükségünk van. Ezt kivánja a gazda érdeke, hogy a föld termőerejét fenntarhassa, hogy a jóvelmet a jószágtenyésztés hasznával fokozhassa. Ez az iparos és kereskedő érdeke, hogy a gazda nagyobb vásárló képessége üzletet fellendítse. Ez minden fogyasztó érdeke, hogy szükségletet termékekben, husban, ha nem is olcsón, de legalább állandóan és megfelelő minőségű áruval fedezhesse. Ez a városi pénztár érdeke, mely nem lehet tele, ha a lakosság zsebe üres.

Alig is tehető fel, hogy akadna, aki sajnálná az állattenyésztés érdekében hozott vagy hozandó áldozatokat, ha annak megfelelő eredményt látna. De hát az nincs. És hiába mondják, hogy e téren az eredmény csak évek múlva mutatkozhatik. Ezt mindenki elismeri. De viszont az is kétségtelen, hogy a jószágtenyésztés hanyatlását a jelenlegi állapot feltartoztatni sem képes. Érthető ezek között a körülmények között, hogy a jelenlegi helyzet fenntartásától sokan a jövőre sem várnak eredményt. Kell tehát va-

lami olyan intézkedést tenni, mely az általánosan kívánt eredmény beállításáig legalább reményiséget nyújthat.

Bajos ezért a kérdéshez hozzányulni, mert a közvélemény annyira jelszavak hatása alatt áll, hogy tárgyalog megítélésre alig lehet számíthatni. Mégis kísérletet teszsek egy terv megpendítésével, mert ez kötelesség nek tartom.

Úgy vélem, hogy a jószágtenyésztés, különösen pedig a legfontosabb szarvasmarha-tenyésztés hanyatlásának főoka a viszonyok megváltozása, melyhez gazdáink még berendezkedni, az új viszonyok között elhelyezkedni nem tudtak. A miszarvasmarhatenyésztésünk az igazonó állatnak kiválóan alkalmas magyar fajta tenyésztésre volt évszázadokon át berendezve, mely télen többnyire a legelényebb takarmányon tengődött, nyáron pedig a közlegelőn kifejlődött és meghízott, kevés munkával és költséggel ily jövedelmet hozott.

Ma ellenben jobban jövedelmez az istállóban tartott tejelő marha. A tejet a fogyasztás megnövekedésével jól lehet értékesíteni, a haszonnak a tej lényegesebb alkateleme, mint maga az állat. A drága trágya is úgy nem vesz kárba, ha a jószágot a gazda istállóban tartja. A kimustrált jószág is értékebb. Ez a jószág azonban nem tartható el a száraz időben kopár bugaci közlegelőn, telen buzaszalmán.

Ma már a kisföldű gazdák egy része ilyen tejelő állatot tart. A szükség és a tapasztalás vitte red, mert a jószágtenyésztés csak ily módon hasznahajó foglalkozás red névén.

Akar tartja valaki helyesnek ezt az irányt, akár nem, szamolni kell vele, mert van. — És végre is, ha a szarvasmarha tenyésztés fokozását fontosnak tartjuk, abban az irányban kell működünk, a merre eredményre van kilátás.

Ne adjuk fel azért a magyar szarvasmarhatenyésztést. Tartsuk fenn ezt az értékes fajta időkre, amikor a megőrzött anyagot sikeresen használhatjuk fel újra. De ne hanyagoljuk el a másikat, a melyik ma hozhat nagyobb hasznot.

A tejelő marha tenyésztésének előmozdítására azonban eddig ugyszólván semmit sem tettünk. Pár év óta tart

mindössze a város pár darab tarka bikát. A tenyészállomány azonban számtalan fajból és koresből áll. Elég takarmány nincs, a mesterséges takarmány termelése érdekében alig történt valami. E téren sok a tennivaló. Példáit kell mutatni a népek, alkalmat nyujtani neki megbízható tenyészanyag beszerzésére, mesterséges takarmány termelésére.

Ezt a munkát úgy vélem megkezdhetőnek, ha gazdáink szarvasmarha tenyésztő szövetkezetet létesítenének. Lépjén be abba a városi és megfelelő tőkevel. Ennek a szövetkezetnek bérbe kellene adni Bugacból egy-két ezer holdat hosszú időre. A haszonból lehet minimális azzal a kikötéssel, hogy a tiszta jövedelem 5—6% on felüli része a várossal megosztandó. Ez a szövetkezet rendezkedjen be tejelő szarvasmarha tenyésztésére. Állítsa fel a bérelt birtokon istállóit és gazdasági épületeit, szerezzen be elsőrangú tenyészanyagot, nevelje fel annak tenyészésére alkalmas minden szaporulatát s lássa el a várost és lakosságát alkalmas tenyészállatokkal. A tejjahozon neki legyen melles jövedelme.

De gondoskodjék egyuttal a bérelt birtokon jószágainak folytonos, jó táplálásáról. Termessen elegendő mesterséges takarmányt és abrakot. Az a szűz föld sokra képes és trágyája lesz értéki. Bugac több pontján felszökő víz árterít kut is készíthető, legalább a magassági meretek ezt mutatják. Azonkívül egy ily szövetkezet az állam nagymérvű anyagi támogatására is bizton számíthat.

Növelheti a szövetkezet jövedelmét sertésnyésztéssel is, amire Bugac a nagy forgalomtól elzárt helyzeténél, ennelogva a sertésvesz-ragyolozás kibesebb valószínűségénél fogva kiválóan alkalmas volna. A baromfi, különösen a pulykannevelés is szép mellékjövödelmet hozhatna. Esetleg a karakul juhokat tenyésző társaság is bevolndhatna ebbe a szövetkezetbe.

Szinte hallom már az ellenvetést, — ismerősként üdvözölöm, sokszor hallottam — ez elmélet, melyet a mai talaj és éghajlati viszonyaink mellett megvalósítani nem lehet. Készséggel hajlok meg a szakszerű ellenvetések előtt saját munkakörömben is, még inkább itt,

„Kecskeméti Vasszerkezeti Művek”

Cégtulajdonos: **BICZÓ BENIAMIN** Kecskemét, Rákóczi-út 20.

Tervez és készít a vasipar körébe tartozó mindenemű munkákat.

Telefonszám 72.

Terv- és költségvetés díjtalan.

Sürgőnycim: „Vasművek”

hol az én ismereteim csak nagyon általánosak, hézagosság és fájdalom, épen nem gyakorlatiak. De mégis kétérdő fogadom. A jogot onnan veszem, hogy tiz, vagy még kevesebb évvel ezelőtly ugyancsak az éghajlat és a talaj akadályozta meg a műtrágya használatát. Az éghajlat azóta nem változott, talajunk ma is csak olyan és mégis sok gazda dicsekszik a műtrágyával elért szép eredményekkel. Megtanulták a hasznát az iszakiakból. De az elmúlt 10 esztendőst s annak elmaradt hasznát nem lehet visszahozni.

Bugachoz Prónayfalva közel esik. Ott már megengedi az éghajlat a mesterséges takarmány termelését. Lopjuk be onnan ezt a szokást, a mesterséges takarmány termelését, hátha nem veszi észre az éghajlat és a talaj. Példát közelebb is találhatunk, de az tulajdonos is közel van: nem vesszük észre. Nézzünk ki a földmives iskolába, melynek kitűnő igazgatója tavaszról őszig mesterséges takarmányon tartatja a gazdaság jószágait, Bizonyára megmondja, hogyan csapta be a talajt és az éghajlatot. Nem okvetlenül szükséges megvárni, hogy az összes szomszédos községek megelőzzenek bennünket.

Azt hiszem, így felvirágozhatja a szövetkezet és vele az állattenyésztésnek ez az ága. S ha a kísérlet beválik, a mesterséges takarmánytermelés a többi jószág számára megmaradó közlegelőn is behozható, amivel a legelő jószág állandó jól tápláltsági biztosítást lehetne. Így azután a jószágtenyésztés érdeke sem sínylené meg, ha a pusztágye részét haszonbérbe adnák kisgazdáknak. Fejlődnek tehát az állattenyésztés minden ága, a szabadon maradó közlegelő terület kétszer annyi állatot eltartana, mint ma, gyarapodnék a gazda, gyarapodnék a város bevétele és ez a gyarapodás mindenkinek egyformán hasznára válna. Nem kell hozzá más, csak az elfoglaltság leküzdése. Gondoljuk meg, hogy nagyapaink sem csak abból gyarapodtak, amit őseiktől tanultak, hanem abból is, amit keserves, sokszor kárbavesztett próbálkozásokkal maguk találtak ki.

Apálinka és a műveltség.

Mikor Magyarországon rövid időközben háromszor is megessét, hogy a faspirtuszos fogyasztása nyomán egy egész sor alkoholista távozott el néhány nappal élethalálharc után kozanyánk ölébe, erre azt mondta a közvélemény: nohát ilyen is csak ebben az országban eshet meg. Már hogy elő sorban csak ebben az országban akadhat ember, aki ezt a gyilkos mérget élvezeti cikk gyanánt fogyasztásra embertársainak eladja. Másodszor pedig az is csak itt eshet meg, hogy ezt a rossz ízű, rossz szagú faspirtuszt az emberek élvezet gyanánt megiszák.

Azóta azonban már Németországon is történt hasonló mérgezés. A német szakutó-k a tömeges halál látára nem is merték még arra gondolni, hogy faspirtuszt nyel a kultúránmet. A mérgezészt inkább ráfogták a romlott halra, mondván, hogy attól betegedtek halálra az emberek. Később azonban be kellett látniuk, hogy ez nem igaz, hanem csakugyan a fának az alkoholját pálinkázza a német munkás is.

És beletá a német munkás is, mert hiszen az ő szervezete sem különb, mint a másik istenteremtésé. S ha beletá, hát beletá. A másik, aki még elő, nem bánja ezt. Megy tovább és vakon a leg

bolondbb, legkárosabb szesznek az élveztében.

Pedig hát egészségügyi intézmények, általános kultúra, munkafelvilágosítás, olcsó és jó könyvek s hasonló fejlődési eszközökkel jóval inkább a földben vannak, mint itt Magyarországon. Ott a hatalommal kifejezett szociáldemokrácia is, nemlenni rendel, parancsol és igazgat, amelynek a szava az istenszava a munkás előtt s az eredmény mégis csak az, hogy az emberek már nem is közönséges szeszrel, hanem a faspirtuszzal ölelik magukat. Kell valami nekik, ami bédítson. minél erősebben s minél előbbben boldodtson.

S ha ez ott, jóval közelebb a nyugati műveltség felé, így megy és így mehet, akkor nem lehet esodálni, ha nálunk a hegyközi oláh a denaturált szeszt élvezi s napi táplálékul tartja. S azt nem lehet esodálni, ha — mint a mult heten megtörtént — megiszik egyváltéban egy liter rumnak nevezett spirtuszkvereket, hogy holtján válna tőle. Az sem esoda, a mi tegnap történt Somogy megyében, Vízvár községben, ahol éjjel rátörte a csendesség az ajtót a gazdasági kör helyiségre s ott embereket, asszonyokat s mindkét nembeli gyermekeket talált halott ebédült állapotban feltergenni a földön.

Amiól már nem messze van az a háttér, amitől északkelet felé beszélnek, hogy a szibériai orosz falvakban ünnepe nap nincsen egyetlen józan lélek sem, mert a pópától kezdve mindenki a sárga földig telepszotta magát spirtuszzal. S miután ott jóformán minden harmadnap van ünnepe, hát minden harmadik nap ez a lelket és szívet betöltő mulatságuk.

S ha azt kérdezi valaki, hogy ezt az általános romlást miért türük a mindenható államok, a kérdésre az a válasz, — hogy a mindenható államok nem nélkülözhetik háztartásukban a szeszfogyasztásból származó jövedelmeket.

Hogy az államtartó nép ezen elv mellett pusztul és romlásba süllyed, az a mindenható államot nem érinti: ha elpusztul, majd lesz helyette másik. Hogy a mértékletes szeszfogyasztás tömörkedésnek és vétségnek az okozója, azaz sem törődik, pedig nyilvánvaló, hogy a szeszfogyasztásból előálló jövedelem nagy részét a bűnök bűntetésének költségeire kell fordítani. Apólia azt, amit tiltania kellene, mert kál a jövedelem és a pénznek nincsen szaga. De van olyan pénz, amelynek átka van, ha szaga nincsen is és ezt még majd meg fogja érezni az állam is. Csak az a kérdés, hogy mindenható lesz e még akkor is?

Elősegy.

Írta: Dr. Csabai Géza tiszt. főorvos

Hogy hirtelen támadt veszőly alkalmával mindjárt a szerencsétlenség színhelyén legyen nyujtathó az életet megmentő segítség, szükséges, hogy minél többen ismerjék a mindannyiunkra érhető veszedelmeket s a módokat, melyekkel azok elháríthatók. Az életmentő eljárásoknak közmerteknek kell lenniük.

A vérzés csillapítása, a tetshaltott felesztés, valamint a megszegettelt való első bánás, nem halasztható el az orvos megérkezéteig. A pillanatok ügyes kihasználásával, a szemtanuknak jut feladatult kiragadái a szerencsétlenül jártat a halál telhetetlen torkából.

Ily alkalmakkor önmagától kínálkozik, hogy aki a teendő.

Ha valaki megsebesül és vérzik, tegyünk a sebére keményen öszögöngyöltött tiszta vattát, nyomjuk rá a sebre és eláll a vérzés.

Eláll, ha még nagyon vérzik is a seb, csak annyi vattát tegyünk rá, hogy befedje a sebet és nyomjuk rá erősen.

Ha a sebesülés a fejen, nyakon, vagy a törzsön van, nem orvos nem

is igen tehet mást, minthogy bekötözi a sebet.

Ha azonban, miként a munkálkodásnál leggyakrabban megessik, a vevőtagok sérülnek meg, bármily nagy vérzésnek is uraivá lehetünk, a sérült vevőtagnak erős körülkötése által.

Mikor a gép elszakítja valakinek a karját, vagy lábát, rendszerint az menti meg az életet, aki odasiat a szerencsétlenül járthoz és két kezével körülkötött a csontok, vagyis a sérült vevőtagnak azt a részét, a mely a sebt felett, a törzsrel ép-összefüggésben maradt.

Az összerosztat és az ezt követő körülkötést nagy erővel kell végezniük. Legjobb erre a mentőszekrényben tartani rendelt széles és vastag gummpólya, de ahol nincs, megfelelő egy öszszecsavart fejevaló kendő, a nadrágtartó, szükség esetén egy kőtel is.

A sebet, bármily kicsinyke legyen is, nem szabad kézzel érinteni. Ha porral, szárral bepiszkolódtott, meg kell mosni. Tiszta vízben, tiszta vatta, vagy tiszta fehérnővel segélyével, tiszta kezzel. A vattát, mellyel a sebet befedjük, szét kell választanunk és a még kézzel nem érintett, belső tiszta fellettel kell beborítani.

Igen nagy ostobaság a sebet pókhálával, taplóval, meszkaprékkel, — agyaggal, vagy épen marhatrágyával beteríteni. Mindenkor fertőződik ezáltal a seb, sokáig gennyed, halált is okozhat, aki ilyet tesz.

Miután kisebb-nagyobb sebesülés előfordul minden családban, célszerű egy egy csomag tiszta vattát felbonthatatlanul tartani a háznál.

Ha pedig, miként az elő szokott fordulni, izgatott embercsoporthozástól körülvevő, talátnak valakit életlenül fekdőni a földön s megtudjuk, hogy kutból, vízből húzták ki, vagy hogy pinceből, bányából, szengázzal telt szobából, avagy mint fold alá temetett hozták ki a szabad levegőre, bár el van kékülvő, vagy halvány és nem is légzik, gondolnunk kell arra, hogy hátha tetshaltott az illető? (szíve ver) s meg kell kísérteni elakadt lélektetésnek a megindítását, a mesterséges lélegeztetés által. Könnyű ez.

Fektesük az illetőt a hátra, nyujtótassuk ki; oldjuk fel ruháit; álljunk a feje mögé s így hátulról fogjuk meg a két karját középtűt s így karjainál fogva emeljük fel kissé az illetőt a földtől, úgy, hogy a feje ennek folytán kissé hátrahanyatóljék. Jól hallhatjuk e közben, hogy a szerencsétlenül járt levegőt szív magába; vagyis ezzel az eljárással belé lélegeztettük a levegőt. Most a végből, hogy kilégeztessük, nem kell mást tenünk, mint visszacerezteni a földre és a karokat is leeresztve, jobb és baloldalt a mellkas hozál kell szorítanunk. Kiszorítjuk így belé lélegeztett levegőt s erről aztán igen jól hallhatóan most a kilhelése győz meg.

Igy kell ezt egymásután többször (a lélegzés ütemében) végeznünk s tapasztalni fogjuk, hogy a szerencsétlenül járt magától is légzik már, meg van mentve.

Igy kell eljárunk az életlenül fekvő villámúrtottal, azaz is, akit napszúrás ért, vagy a kotelről vevőtagok le és még meleg. A megfagyott

egyent előbb hideg szobában hideg-vizes ruhával, hóval kell dörzsölnünk és ki kell engesztelni, különben megtagyott tagjai eltérnének. Ha vízből huztak ki valakit, fejével lefelé kell állítani, hogy a víz kifolyhasson tőjedéből; ha föld alól; a földet el kell távolítani a szájából és csak azután lehet sikeresen alkalmazni a lelegeztetést. Ritkán meghuslul az a miatt is, hogy az illetőnek a nyelve hátrahúzódik és elföldi a géget. Zsebkendővel meg kell fogni és előre kell huzni a nyelvét.

A testnek hideg vizes ruhával való dörzsölésére sokszor felszisszen a beteg az orlikáknak bosszantsásával pedig kiválthatjuk a tüszőtestet s mind-eggel együttvéve azt a hangos örömet, amellyel egy élet megmentéséjéért.

Van meg egy két sokat előtérjárás és ezekre főleg a mérget ivottak szorulnak rá. Amint a józan esz diktálja, annak, aki valamely maró mérget kebelezett be, adjunk rögtön annyi vizet, amennyi csak bele fér. Felhigítjuk és maró tulajdonságától megfosztjuk így a mérget. Ha látogt ivott az illető, elcseszere a citromos, vagy ecetes víz és a sok víz. Ha maró savat ivott és ilyen a vírtól, a választóvíz, sósav és a többi sav; ellenszere a szappanos víz; ily célból szappant kell kaparni bősegesen, egy pohár vízben felkavarva, itassuk meg a beteggel.

Ha gyufaoldatot, vagy egyéb nem maró mérget vett be valaki, hiánytunkunk kell; adjunk neki sok vizet és csiklandozzuk meg tollal a torkát, beadl a hánys. Ezzel azonban nem érjük be; ugy ezt, valamint a többi szerencsétlenül jártat is vigyük mielőbb az orvoshoz. A nagyfokú orrvérzést tömjük be ecetbe mártott vattával.

Azt is tudnunk kell, hogy a törést a csont elhajlásáról és mozgata-sakor ropogásáról; a ficamodást az ízület alakj elváltozásáról ismerjük meg és hogy ezek a sérülések igen fájdalmasak. Orvoshoz való szállításakor a sérült végtagot úgy helyezzük el, hogy mindent megfektűdjé az alája rakott párnát.

A rendőrség, tűzoltóság emberei, fürdők, uszodák, gyárak, gőzmalomok személyzete, cseplőgéptulajdonosok és gepkezelők időnként kioktattnak ezekre az eljárásokra. Ugyisint a tanulósis is. Tudja már a nép is.

A szerencsétlenségek számbajéről ma már nem soufordálnak el szegénykeze az emberek.

Néhány szó a kerekegházai protestáns templomról.

A múlt év szeptemberében szenteltetett méltó ünnepséggel Isten dicsőségére a Keckeméti melletti levő Kerekegháza protestáns egyházának új temploma. Nem lesz érdekelte, ha a lap hasábjain néhány sor jelenik meg a templomról, hiszen Keckeméti városának lakói is elsősorúttal, hogy a kerekegházai egyesült protestáns egyház hívei a hájját és kö szénétet mindazok iránt, akik az 5 ezer gényűgökből vagy szardaságukból áldoztak a templomra. Másfelől pedig nem minden tanúlag néki való az a körülmény, hogy a mai földiek imádó világban egy áll 600 lelket számláló egyház hívei oly buzgalommal kerseik az odafeleleket és e Nehémiás népeként atyai hitének ol

taláma templomot építé kiseny sereg munkáját oly erővel segítik elő.

A felszázadnál alig régebb Kerekegháza közeg református és ág. ev. la kosi 1861 ben szervezkedtek protestáns léányegháza Fördös Lajos, Laukó Károly, majd Mészáros János keckeméti lelkészek apolták, gondozták híveggel e kiseny egyházat. Felhívták rá az egyházi hatóságok és a kogyes lelkok figyelmét. Kesetben előkönyörgő tanítók, majd mintegy 16 év óta káplántanítók működtek ebben az egyházban. 1909 ben történtek meg a kezdeményező lépések a templomépítésre. Jóróman csak a terv megvalósításának erő elhatározásával fogtak hozzá a templomépítéshez, a szűkeges pénzösszeg nélkül. Abba vetették bizodalmutat, akinek dicsőségére emelni hajtották a templomot. Ura keltek és messze földet bejárva gyűjtöttek a filárfeket. A jó szívek adományai, a kerekegházai egyesült protestáns egyház híveinek áldozatkészsége, fáradsáthatlan buzgalom presbyteriuma, Sipos Lajos gondokkal az élen, lehetővé tették, hogy egy modern, esinos templom emeltetett Isten dicsőségére.

Nagyobb adománnyal járultak a kerekegházai protestáns templom felépítéséhez: O. es. és kir. apostoli Felsége 200 kor., a hadügyminiszterium 3000 kor. értékű harangzercel, a földművelésügyi miniszterium 160 m³ 75% os árérendmel nyú feanyaggal.

Keckeméti Keckeméti város 250 koronát, Reform. egyház 200 kor., Ág. ev. egyház 200 kor., Gy. Papp József 180 kor., ifj. Szappanos István 100 kor., Ref. templomi adakozás 72 kor. 26 fill., ifj. Szappanos Elek 50 korona. Keckeméti Takarékpénztár Egyesület 50 kor., Keckeméti Lészámítoló és Pénzváltó Bank Részvénytársaság 60 kor., Györfly Balázs 60 kor., Sárközi Julia 30 kor., Héjjas István 30 kor., ifj. Héjjas Sándor 30 kor., Sárközi Paula 30 korona, Keckeméti Központi Takarékpénztár 20 kor., Keckeméti Közegazdasági Bank 20 kor., Keckeméti Iparhitelintézet és Népkban 20 kor., Szappanos Julia, özv. Sikariné 20 kor., Farkas Ignác 20 kor., dr. Szabó Iván 20 kor., Király Sándor 20 kor., Horváth Sándor 20 kor., Bene Sándorné 20 kor. A helyszűke miatt fel nem sorolható 20 koronán aluli adományokkal együtt Keckeméti eszegegyüttelt: 2500 korona eszegegyüttését szives fáradozásokkal elősegítették: Héjjas Sándor, Héjjas István, Héjjas József, Szalmay József János, Szappanos István, Szappanos Elek és Zana Sándor urak. Ezen adományokon kívül Keckeméti Szappanos Istvánné urhölgy egy díszes káthédra teríték, Szappanos Erőke urhölgy díszes narsztalteríték, Gy. Papp József, a templomtervezője és építője pedig értékes bibiát és márvány-emléktáblát adományoztak.

Adományoztak Kerekegházán: Sipos Lajos és neje 250 kor., Pósfai János 200 kor., Szénay Pal és neje 200 kor., Bán Sándor 200 kor., Urbán Gyula és neje 150 kor., özv. Rádi Sándorné 100 kor., André Emánuel 100 kor., id. Rimár György 100 kor., Rein Árpád 100 kor., dr. Ede Albert 100 kor., Keckeméti Lajos 90 kor., Körös Ferenc 60 kor., Jurászk Ferenc 60 kor., Rimár család 58 kor., Mészár Antal 50 kor., Körösi Imre 50 kor., dr. Farkas Zoltán 50 kor., özv. Gál Istvánné 50 kor., Ordasi László 50 kor., Szikora Adam 50 kor., Sárászkai Pál 50 kor., Juraszik János 50 kor., Pál István 50 kor., Sumodi László 50 kor., Pósfai Lajos 50 kor., Körösi János 50 kor., Rutt kay Lajosné 50 kor., Szabó János 40 kor., Ordasi Mihály 40 kor., Pál Sándor 40 kor., Pál Mihály 40 kor., Huszák János 40 kor., Aczél Mihály 40 kor., Verebi Imre 31 kor., Csonka József 31 kor. 86 fillér, Ordasi Lajos 30 kor., Farkas János 30 kor., Bán Lajos 30 kor., Kúthy Imre 30 kor., Makkos Antal 30 kor., Pálintás József 30 kor., Dömök Lukács 25 kor., Kaldenke-er Istvánné 25 kor., Szabo Antal 25 kor., Ficzek Ernő 25 kor., Sárászkai István 25 kor., Keresztesi Károly és Bodor Mezősirt 21 kor., Gergely Já

nos 20 kor., Horváth János 20 kor., Vas Lukács 20 kor., özv. Kúthy Sándorné 20 kor., ifj. Rimár György 20 kor., Rádi János 20 kor., özv. B. Horváth Istvánné 20 kor., Huszár Rozália 20 kor., Tózsér D. József 20 kor., Jurászik István 20 kor., André Alajos 20 kor., Pál Ferenc 20 kor., Szénay János 20 kor., Fazekas Mihály 20 kor., Kis György 20 kor., K. Lőrinc József 20 kor., id. Szabó Sándor 20 kor., özv. Bóna Sándorné 20 kor., Bollik András 20 kor., Ori István 20 kor., Kúthy Sándor 20 kor., Gengelzeik Mihály 20 kor., Bodis Ferenc 20 kor., Petes Imre 20 korona.

Felépítési Kerekegházán adományoztak: Tresek János 100 kor., id. F. Kis Imre 50 kor., F. Kis Imre 50 kor., Tégla Antal 50 kor., Langó István 30 kor., B. Horváth Imre 25 kor., Kis Gábor 25 kor., B. Horváth Ambrus 20 kor., Nagy Ferenc 20 kor., Nagy Lajos 20 kor., Szűcs Mihály 20 kor., G. Kis Lajos 20 kor., B. Horváth Bálint 20 kor., Csizma id. Imre 20 kor., Horváth Sándor 20 kor., Darczy Imre 20 kor., Gergely János 20 kor., Kéri Gáspár 20 kor., Horváth János 20 kor., Cz. Casplár Gábor 20 kor., Kocsis József 20 kor., Casplár Ignác 20 kor., id. Kalmár Pál 20 kor.

Es folytatnám tovább a 20 koronán aluli adományok hosszú sorozatát, mely adományok nyilvános gyűjtésére azonban az adakozók nagy száma miatt e lap hasábjain lehetetlen.

Felemtettek a templom falai. Harangjainak hely szavára sietnek a megfáradtak megpihenni, a szomorúkat vigaszt venni és Isten kegyelmének minden áldását kérni azokra, akik jótéményekkel egy kiseny seregnek templomépíté munkáját híven támogatják. A magasság felé mutat már az áldozatkész kezek által felémelt torony, a magasság felé, honnan já az erő és az áldás. Az áldozat térjen vissza a jó szívekro sokszorosan, mint a mindenható Istennek áldása. Elveszhet minden munka, hibávaló lehet minden áldozat, összeomolhat a test is, ez a parátor, de az Isten dicsőségére végezt munkát nem vesz el, az Isten dicsőségért hozott áldozat nem hiábavaló. A kerekegházai protestáns templom kövei is hirdetik fogják a jótéményben nem resteknek emléket és bizonyágot tesznek róluk az örökkévaló előtt is.

Sándor István
ref. h. írták.

Egyről-másról, ami a homoki gazda javára szolgál.

Írta: Petrovics István.

III.

Néhány szó a szőlősgazdáinkhoz.

Az 1911 iki borév két irányban érezteti a mi viszonyaink között a szőlősgazdákkal kedvező hatását: 1. A kötelező mennyiség és nem remél: jó borár szép pénzt hozott a szőlősgazdák kárpadt tárcájába. 2. A homoki szőlősnövények termelt tavalyi bor kiváló jó minőségű a borvevők között megöröszítette a bizalmat borunk iránt, annak jó híreibe minden irányban széles körben tovább terjed. Nagyrétük, becses eredmény ez, mely kihat a jövővel. Mint feltétet kinevelt, ápolnunk, örüznünk kell azt a jövőben is, nehogy elhamályosodjunk vagy szenny tapadjon rá, mert másfelé is termesnek am az ország sok híres tájékan sok és jó bort! Ezen a téren visszafeléjődni sokkal könnyebb, mint előre haladni és tét foglalni.

Hála Istennek igen szép borvársó! közönségünk volt, csak egy özlöttél a sok hazai és osztrák korsómaros, vendégelős és borkereskedő hozzánk. Boldog volt, aki jó pénzért megfél bor kapathott. Uyenkor gyönyörűelt szőlősgazdáink lenni — még ha egyetlen hordója sincs. — Hanem hát vigyázzunk, ne bizzuk el magunkat! Én szívem legmelyébből chajtom, hogy az ide szüret alkalmával megismétlődjék az 1911. évi állapot, hiszen érdekeltek fel vagyok én is, de valószínű, hogy nem ugy lesz, mert ha Ausztriában jól sikerül a

szület, irántunk az érdeklődés nagyon megegyezik a termsz ér alant marad.

A hegyvidéki bortermelők körében ismeretlen volt és ma sincs gyakorlatban a homoki szőlősgazdákknak az a fonak be-rendezkedése és szokása, hogy az isten-földesának befogadásához szükséges edény-ről nem gondoskodik, az a borvefőző várják. Így született meg ennek követ-keztében 1908 ban az a keseres könyv-szerelődés, amiben azt a kitűnő minőségű sok sok jó bort 8-10 koronáért veszte-gette el szőlősgazdák nagyrésze. Idé-zük fel élénk emlékeztünkbe azt a keser-ves állapotot és most, amit el nem fog a bor ár, akinek nincs, épiten borkam-rát, szaporítsa a szükségletnek megfelel-őleg hordóinak számát.

Hogy, miként építsen a kisebb telje-ségű szőlősgazda borkamrát? Nem szor-ul az az tanácsomra, mert a homoki ember, főleg szőlősgazda, nagyon éltre va-ló a küzelem folyótán találoknnyobb, mint a kövér teltek földön jó módban gazdál-kozó polgártárs. Azt azonban mégis meg-nyezem, hogy a borkamra falai minél vastagabbnak legyenek s olyan magasak, hogy felnyergelve két sor hordó elférjen egymás felett. Válasszon, ha módjában áll, lehetőleg partos helyet, ott azután előnyös lesz félig a föld alá helyezni a kamrát. Ott, ahol agyag talán nincs, a drága téglát helyett cementtel vegyített nedves homokból is lehet igen erős fala-kat verni, ha kiszárad, úgy kemény lesz az, mint a szikla. Ezt az építkezést már sokfelé gyakorolják, így szokott építeni Maurer János ur is ágasegyházi szőlő-telepén. Kéményt is csináljunk a borkam-rába, mert ha az lesz hideg, a bort nem forrhat ki tökéletesen s akkor a bor meg-bernel. Egy heti fűtésrel ez a baj elkerül-hető Minél hirtelenebb forr ki az új bor, annál szebb, jobb, tisztább, erősebb, tüze-ssebb és tartósabb, — tehát értékesebb lesz az.

Én mint kezdő gazda szintén ilyen kamrában tartottam boraimat, évtől egy ter-més, minthogy ily korán esekély volt a bor ár, két évig azonban tartottam mégis egészésegés maradt a bor és magas aron eladtam. Nyáron az ilyen borok gazdának arra legyen gondja, hogy éjszakára a bor-ház ablakait — tudniillik ha van benne bor — kinyitogasson s jókor reggel be-csukja. Sűrűn töltögesen, mert annál kevessebb bor fog el a töltelék. Vízet föl-telékül ne használjon, mert azt elonja borának zamatait s legyöngíti azt. De meg a vizezést szigorúan tiltsa a bortörvény, azt borharmisításként minősítik. A borharmi-sítót rengeteg költésnek és süztyennek is van kitéve, mert a börtönbezáratás el nem kerülheti.

Ma már vannak olyan eljárások, a melyekkel (vegyi uton) fel lehet deríteni, hogyha a bort megvizeték. Ez a figyel-meztetés azonban a kecskeméti szőlő-gazdákra nem vonatkozhatik, — mert itt sokaham volt szokásban az a visszaélés, de nem is lesz!

Kell, hogy az úras hordóira is nagy gondot fordítson a szőlősgazda. Kifirrés-ten után több ízben és nagyon alaposan ki-kel azokat mosni, mert ha a legesek-lyebb szenny marad a hordóban, hamar megpenészedik s az ilyen soha többé nem lesz olyan jó bortartó, mint volt. A for-rázás nem segít a penészes hordón, még hidegesebbé teszi. Csak teljesen kiszáradva kénezzük be az úras hordót, de úgy, hogy a kőgőz ki ne jöjjön, s ezt ismételtül kell minden második hónapban. A belül vizes hordó magába szívja a kén kellemetlen szagot. Mustot sohase kénezzünk, mert az az erjedést hátráltatja. Ha a száraz, tiszta hordókat kívül felforralt firsinnel beken-jük, tartósabbak lesznek s a bor nem fog úgy apadni. Igaz ugyan, hogy az ilyen hordóban a bor lassabban érke, de hát a homoki bor úgy hirtelen véődül, a vevő pedig nem szereti a lágy bort, hanem in-kább a tüzebbet.

Hogy boraink feltett jöhrnéve meg-maradjon, ne szaporítsuk a silány bort termő szőlővárdépeket fajtaikat és ne fogjuk rá minden fehér borra, hogy az „Rizling”. A „Kadarkát” ezután is a legnagyobb becsben kell tartanunk, ez a mi homokunk

legmegfelelőbb fajtája, jó bort terem s a munkáltatásan igénytelen. Ez a valóban helyes irány, ezt kövessék a szőlősgazdák. Lehet a Kadarkából tiszta fehér bort is készíteni szüretkor.

A kijátsba helyezett állami borköz-raktár vagy keveset sehitett rajtuk — ha lesz is. Egyébként is a földmívelési kormány jobban jártoja a hegyvidéki olványzsidó tulajdonosokat, mert azoknál van a sok milliónyi állami segély-kölcsön elhelyezve, — nehogy az odavesszen! Az állami borkörzraktarakat, amint a minisz-ter mondta, elősorban a kivitelre érdemes-nehezebb helyi borok elhelyezésére és iskolázására kívánja felállítani, hogy a külföldi borkereskedő nagyobb mennyiségű kiegyenlített s annak a híresbét helyi borvidékeknek a jellegét magán veseitől bort vásárolhasson.

Egy egy állami borkörzraktár befogadó képessége alig lesz több 5-6 ezer hektol-terrel, nekünk pedig terem 100,000 hek-toliter, azt még több borunk is. Minden közös intézménynél többet ér az, ha a szőlősgazda úgy rendezkedik be, hogy ter-mésből otthon helyezhesse el, ez felel meg leginkább az é független természetének, mert bármikor szabadon rendelkezhet a borával. Az állami borkörzraktár felállítá-sa — noha költséges — lényegtelen csekély alkotás, viszonyítva ahoz az előnyhoz, a mit a boritárolás teljes eltörlése nemcsak nekünk, hanem hazánk összes bortermelő-nek nyujtana, pedig erős akaratnál azt is el lehet érni s talán nem is vagyunk már igen messze attól a boldog időtől!

Adig is, amíg ez a jó óhajlásunk teljesüled, arra buzdítjuk a homoki szőlő-gazdák ezreit, úgy itthon, mint a többi homokszőlővidékeken is szerle a hazában, hogy karolják fel minél számosabban a házi borkímészt. Ezzel ellensúlyozhatnák a homoki bor legnagyobb elenséget, ve-télytársát — a sörfogyasztást!

NAPI HIREK

Szerkesztőség es kiadóhivatal telefon száma: 1-41.

Naptár: 1912. év, február hó 11. Vasárnap, Róm. kat.: Hatvanad vasárnap, Protestáns: Deseő, Görög-ort.: 1912. január hó 29. Hush. vasárnap, Izraelit.: 5672. év Vaeur 23. — Napkelté 7 óra 16 perc, Napnyugta 5 óra 18 perc, Napfossa 9 óra 57 perc. — Holokelté 2 óra 49 perc, éjjel, Holdnyugta 10 óra 21 perc, déliélt. — Újhold 18-án 6 óra 44 perc, reggel.

Irájárás: A központi meteorológiai intézetnek Kecskemétre érkezett jelentése szerint a következő idő-várható: Enyhé, — több helyen csapadék.

— Bugac. Az utóbbi időben sok mindenféle elismertendő, zavaros, sőt nem egyszer rosszakaratú megbeszélés tárgyát képezte a város ügyei gazdálkodása. — Tudatoson nem szönlünk bele, mert azt akartuk, hogy előbb higgyadon le a zava-ro hullámok iszapja, mert a bugaci kérdéscsoknyon olyan vitális dadasági ügye a városnak, amelyhez csak nagy szakértelemmel és objektivitással lehet szólani. Mai vezetecskünkben alkalmunk van városunk egyik legjobbhoz hozzérfni, mindenesetre legfeljogulatlanab emberét megismerőlatni és a kiválóan értékes fejte-gésekre itt is felhívjuk olvasóink figyelmét.

— Bizottsági ülés. A javadalmi biz-tottság ma déliéltől 10 órakor Bagyi László hí polgármester elnökelete alatt ülést tar-tott, melyen a javadalmi személyzet jutalé-ki állapították meg s még több kisebb ügyet tárgyaltak le.

— Szabad Lyceum. A Katona Kör népszerű tudományos előadásának soro-zatában e héten esütörtökön dr. Székány Béla előadása következik. Előadásának tárgyát azonban, minthogy az valószínűleg változás alá esik, csak a jövő hét fo-lyamán közzétehetjük.

— Nepies előadás. A Katona József Kör népies előadásának sorozatában a mai vasárnap délután Szakkács Odón ref. főgimn. tanár tart előadást „A betegeg terjesztő állatokról” Kezdeté 4 órakor az iparostanociiskolában.

— A Nagyzsebeni bank adományosa A Nagyzsebeni Földhitelintézet 5000 koro-nát küldött a földrendés karosultaknak. A segélyező bizottság úgy határozott, hogy az összeget a bank adósi között arányo-san fogják felosztani.

— A városszabályozó bizottság ülése. Ma déliéltől 10 órakor a város szabályozó bizottsága ülést tartott, melyen a tanács javaslatait a városi szabályozást illetőleg tárgyalták.

— Segély. Kőrösladány község elő-ljárásaga ma megküldötte a képviselőtes-tületnek által megválasztott 40 koronát és a községben gyűjtött 63 kor. 20 fillért a földrendés karosultak javára.

— A Négyteljes színelőadása. A Kec-keméti Jótékony Nőegylet színházi elő-adása, amint már megírtuk, e hó 13 án este lesz a városi színházban. Szinre ker-ül a „Takaradó” Szakkács Rózsa urhély-jelével. Az első és a második felvonás között Papp Sarolta urasszony a követ-kező dalokat éneklé: 1. „Négy évszak” Kerner Jenőnél. 2. „Chamson espagnole” Delibes-től. A zongorakíséretet Bartha Henrik fogja előadni. A színelőadásra körülbelül 30 darab jegy kapható meg, azért aki jelen akar lenni az előadáson, igen jól teszi, ha haladéki néküli meg-válja a jegyet Komor Gyula könyvkeres-kedésében.

— A Keresegyházi Egyesült Prote-sztáns Egyház február 18 án, vasárnap tem-pom-alapja javára a Kaszinó helyiségében zárkörös táncmulatságot rendez. Belépti díj Személyenként 1 k. 20 f. Család jegy 3 személyre 3 korona, kezdete este 6 órakor.

— Emlekeztető. A Rongos Egyesül-let negyedik felfolvasó ünnepét ma d. u. 5 órakor a ref. kollégiumban tartják meg. Műsor: 1. „Le ro samuse” — Leo Deli-bes; Prélude — Iller. Zongorán előadja: Gallatz Irma úrlány. 2. Lakásunk ipar-művészete. Irta és felolvasza: Heverdi Margit úrlány. 3. Dal. Tarnay Anasztól. „Mikor az idő már észre jár...” — Kesoh Pongráctól. Éneklé és zongorán kíséri ily. Zsigmond Kálmán. Jegyeket személyen-ként 60 fillértől a Katona gyógszerháiban és a pénztárnál lehet kapni.

— Az új temető halottai. Sokan még nem is tudják, hogy az új köztemető hol és merre fekszik s ez alatt a majdan dí-zes sírkerítben most hangtalanul, észre-veletlenül dobombulnak, szaporodnak a hal-mok. Eddig két csoport van használatban, a 29 és 30 ik csoport, vagyis felúttéke a gyermekek az új köztemetőben megújítása óta január 30 ig 360 halottat temettek el.

— Szeged érdeklődik. Szeged város tanácsa értesült arról, hogy Kecskeméten a gyepmesteri telepen a szemét és ürülék-keveréket igen jól értékesítik. Minthogy Szegedben éppen most van rendezés alatt a gyepmesteri telep, Papp Ferenc szegedi tűzoltóparancsnokot a városi tanács ki-küldötte Kecskeméten a gyepmesteri telep tanulmányozás céljából. A kiküldött pénteken érkezett Kecskemétre.

— Első negyed. Így fertálykor minden rossz előkerül az emberek bánátra. Volt házbér, huroklődés, iskolai tudj. Most meg az adópenztári figyelmélet min-denkit, hogy a folyó évi első negyed része sűrűsen esedékes. Az első negyed február 15 ig kamatmentesen lehet befizetni, azonúli kamat jár a kincstár-sar. A folyó évi adó ugyan még nincs kivette, sőt nem is lesz a nyár derekái, hanem azért ez nem baj. A mult év adó-alapon követelik az első negyedet.

— Pótlás. A szerda esti banketten, mely alkalmával Bagyi László helyettes polgármester ünnepelték a városi tiszt-viselőket, a Kaszinó nagytermét délszaki növényekkel és az asztalokat szebbnél-szebb virágokkal Bajnóczy Károly főke-reztes látta el az 6 ismert kitűnő ízle-se szerint rendezte Pótlásként említtük ezt, mint elismerésre érdemes jelenséget.

— Bojkott. A rendőrség tetten érte Fogler Árpád kéményveszedéget, amint az egyik helybeli műhelyt bojkottáló cédu-lakát ragasztott ki a házak falára. Kihá-gás miatt megindult ellene az eljárás

Értesítés!

Új építkezési módszer szerint épít és vállal legolcsóbban

D. Kovács Béla 4837

építési vállalkozó, 2. kerület, Hosszú utca 235.

31939/1911. sz.

Arverési hirdetés.

Kecskemét th. város zálogintézetén elhelyezett s nem rendezett következő értékpapírok:

4 drb Kecskeméti Lészámtoló Banki,
1 drb Kecskeméti Göztéglagyi,
22 drb Kecskeméti Közgazdasági Banki,
4 drb Kecskeméti Gazdasági Gözmalmi
3 drb Kecskeméti Közp. T. pénztári és
3 drb Kecskeméti Takarékpénzt. Egyesületi részvényre az arverés elrendeltetik s ennek a th. város zálogintézeti helyiségben leendő fogafogatosítására az 1912. évi február hó 17-ik napjának delután 3 óraja ezennel kitűztetik, melyre a venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy a vevőnek jogában áll az általa megvett értékpapírt a zálogintézet szabályzata értelmében azonnal újhol elhelyezni s csupán a különbözőzeti összeg fizetendő készpénzben.

Kecskemét, 1912. február 9.

4848 A városi Zálogintézet.

Egy üveges hintó,

amely nyitottnak is használható, eladó. Értekezhetni Réthey F. és Fia üveg- és porcellán-kereskedésében. 4865

őzv. Garaczi Zsigmondné

VII. tized, 112. régi, új 33 számú háza kiadó, mely áll 3 utcai szoba, 2 udvari, 1 eselődzsoba, üvegezett folyosó, 1 élekkamra, 1 istálló, 1 kocsiszín, 2 padozott magtár, 2 nagy pince, közös mosókonyha és a lakáshoz való padlás. A lakás vilányvilágítással van ellátva. Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal. 4851

Eladó szőlő és földbirtok.

Kisfaliban az állomáshoz igen közel, Francsek József és Csizs József tőzomszéd szőlőben, néhai Kovács Mária tulajdonát képező 5 hold kitűnő szántóföld és 3 hold fiatal, új ültetésű bortermő szőlő, hozzá új esztereps épülettel, — továbbá a szőlők dűlőben, Király István és Váci József tőzomszédaiakéban, néhai Szabo Imre örökösai tulajdonát képező 2 hold jókarban levő gyümölcs és bortermő szőlő szabad kézből eladó; értekezni lehet: Kiss Mihály építési vállalkozóval. Külsőszahadig út 25. sz. alatt. 4870

Eladó szőlő.

Hegedűs közön, a katolikus temetővel szemben 1084 négyzetöglől álló 3 órdó kedvező fizetési feltételekkel azonnal eladó; értekezhetni Deveggy Sára Szabó Eszter tőzomszédai tulajdonossal. Bethlen-város 9. új szám alatt. 4876

Az angol társalgási nyelv és a helyes kiejtés elsajátítására alkalmas vállalt T. I. Bövebbet a Oktatási fele könyvkereskedésben. 4879

Eladó ház.

II. tized, Attila-utca 3. számú ház, melyben van három rendbeli lakás melk helyiségekkel, eladó; értekezhetni ugyanott a tulajdonosaj. 4878

2 rendbeli lakás kiadó, értekezhetni ifj. Szappanos Elekkel.

Ház és szőlő eladás.

A Kecskeméti Kereskedelmi Szpáritelintézet és Nipbank tulajdonát képező:

1 szór A XI. tized Mária-városban, az Akáca és Közép utcák sarkán fekvő 21. szám alatt Csorba Daniel-féle ház;
2-szor a VIII. t., Veréb-utca 164. szám alatt Nagy Menyhért-féle hátelek;
3 szór Uri hegyben ifj. Barta Mihály-féle 6 hold 904 U-ból területű szőlő — örökösön eladó; esetleg az 1-ső pont alatt házi bérbe adható. 4893

A várostól 2 kilométerre

Alsó-székő 170. sz. alatt, a Szelei-telepen, egy igen jó forgalmú, kis fűszer üzlet, bor és palinka mérési, dohány árusítási engedéllyel házzal együtt jutányosan eladó. 4854

Nyersolajmotorhoz értő munkást

keresünk fűrészes és favágáshoz.

Jelentkezhetni Fülöp és Tarsánál. Kisvárosi útca 10. szám. 4861

Keresek több évre

egy 5—600 hektoliterre való pincét vagy ugyanolyan nagyságú borkamrát. Cím: Blum Bal, Téglatelep 37. szám, vagy levél útján is. 4867

Fiatal segéd

nyolcvan korona havi fizetéssel március 1-re felvétetik Kobrak cipő raktárban Kecskeméten. 4866

Kiadó urilakás.

Három szobás urilakás melk helyiséggel és istállóval május 1-re kiadó. Munkácsi-útca 45. szám alatt. 4888

Kiadó üzlethelyiség.

A halasi-utca a villanygyár átkelőében, a Szent háromság temető sarkán, a sertes-útca mellett, a földregés után épült új házban, mely vendéglőnek, boltnak vagy lakásnak május 1-re kiadó; esetleg az egész épület eladó; értekezni lehet Vácz József testvérek építési vállalkozóikkal a helyszínen. 4899

Egy beartozott szoba

külön bjáratall azonnal kiadó Bányai-utca 1. szám alatt. 4870

Kávé

nagy behozatall Triest és flumei árak szerint. Citrom, narancs óriási raktár. Datolya 48 krajcar, friss írósvaj 1 frt 40 kr. Friss tojás kapható. 4898

Tisztelettel Gonda Izidor.

Eladó ház.

Mária-városban, a köves út mellett, Szalag útca 2. új számú ház, mely gazdalkodónak vagy nagyiparosnak igen alkalmas, eladó; ugyanott egy üres lakás azonnal kiadó; értekezni lehet a tulajdonossal ugyanott vasárnaponként. 4864

Kiadó üzlethelyiségek.

A régi tized piacón a református egyház tulajdonát képező Arany János útca 5 sz. házban két üzlethelyiség, az egyik lakással; f. évi május 1-ére kiadó. Értekezni lehet az egyházi pénztári hivatalában. 4864

Tüzelő venyige.

Eladó 2000 hosszú kéve tivarunként is. Megrendelési cím: (levelező-lapon) Petrovics István Kisnyír. 4860

D. Kovács Lajos

kárpitos ipartelepe Kecskeméten, Hosszú utca 235 új sz. és Széchenyi körút.

Nagyan és kicsinyben

álladó nagy raktár a legjobb diványokban plüss, szövet és bársonyhuzzal. — Mindennemű a szakmába való javításokat és alakításokat jutányos árral vállall. 4874

Eladó ház.

IV. tized 412. régi számú ház szabad kézből eladó. Van benne 3 padolt szoba, 2 konyha, speiz, pince, kamra és 2 lóra istálló; értekezhetni ugyanott tulajdonosokkal. 4843

Kiadó lakás.

III. kerület (II. tized), Losonczy-útca 59. számú új háznál két udvari szoba, (a kaputól jobbra), konyha, élekkamra, zárt pince, külön padlással, villany bevezetve, folyó évi május 1-ére kiadó. Megtekinthető delután órákban; értekezni lehet III. tized, (régii Páva) új Fráter-útca 6. szám alatt. Vida József vendéglőssel. 4847

Eladó árpaszalma.

Kerekgyházán, Héjjas Sándor birtokán egy asztag árpaszalma azonnal eladó; értekezni lehet ugyanott a tulajdonossal. 4844

Szakács kerestetik.

A kórház és szegényemházhoz gyermektelen házastárs, szakácsnak felvétetik. Tudakozódhatni a városi kórháznál 4849

Eladó hét wagonra való szilfa törzsek, 40—80 cm. átméretűek, köb-tetőre 20 korona Palics fűző állomáshoz kiadó; értekezni lehet Ermel Gyula nagy birtokos úrnál, Palics fűző, vagy Kecskeméten, IV. tized, Árok út 11. 4810

Egy tisztességes, jó magaviseletű, dolgos fiatalember a kereskedői Casinóban szolgának felvétetik. Jelentkezni lehet Braun Pálnál, a kereskedői Casino vendéglősnél 4845

Szőlőkapaszt keresek

a kisnyíri vasútállomás melletti 7 holdas szőlőbe esetleg azonnali beépítésre, — az illető lehet nő vagy bekenoszatos nőtelen is. Jelentkezhetni a helyszínen Sántha Andorral, vagy Mezei utca 6. sz. alatti háznál. 4838

Két hold szőlő

a Nagykrösi úton, egy kilométernyire a várostól, — egészben vagy részletekben is, — fűszer- és vegyszerüzlet eladó. Juhász Sándor. 4843

3 szobás udvari lakás

a szükséges melk helyiségekkel és vilányberendezéssel folyó évi május 1-ére kiadó; értekezni lehet a Kórházberendezési Vállalatnál, III. kerület, belső Széchenyi-útca 15. szám. 4832

Péküzlet

2 sütőkemencével, házzal együtt (223 négyzetöglől terület) eladó, esetleg bérbe kiadó; értekezhetni Tompa Mihály-útca 2. szám alatt, régi Páva- és Kőnyök-utca sarkánál. 4839

Haszonbérbeadó szőlők.

Mária-kápolnai vasúti állomás mellett levő 8 hold gyümölcsös szőlő, egészben vagy két részben is, — továbbá a *Széköt heggyben*, Váci József szomszédságában, az issáki út mentén, 3 hold kajszinabracok szőlő, haszonbérbe kiadó; értekezhetni a tulajdonos *Papp Zsigmondal*, V. tized, Bocskai-utca 18. sz. alatt. 4807

Kiadó lakás.

VIII.-ik tized, Halasi-kis-utca 74. számú házban egy lakás, mely áll 3 utcai szoba, konyha, speiz, üvegezett folyósó és pincéből, folyó évi május 1-ére kiadó; értekezhetni ugyanott a tulajdonossal. 4796

Házaladás.

III. tized, Homoki útca 95/b. (új) Munkácsy-utca 19.) számú házirtok, — melyben van egy 4 szobás utcai lakás, üvegezett folyósóval — villanyberendezéssel; továbbá egy 1 szobás udvari lakás — rekesztett udvar, pince — mellékhelyiségekkel, kedvező feltételek mellett, eladó. Felvilágosítás nyertethető *Tóth Ignác* ügyvédnél, III. tized 130.

Kiadó lakás.

Kollégiummal szemben, Buzás Mihály-utca 3. számú házban kétszobás lakás, konyha, üvegezett folyósó, nagy kamra és padlás, — továbbá egy nagy *faboda*, mely gyümölcspekolásra alkalmas, — május 1-ére kiadó. 4812

Eladó szőlők.

A csalánosi dűlőben, a kormányzó szomszédságában lévő 2 és fél hold bortermelő szőlőszabadkék eladó; — továbbá a Budai heggyben lévő 3 és fél hold szőlő, rajta levő tanyapénstelt, mely áll 2 szoba, konyha, kamra, istálló és pincéből, jó ivóvíz kúttal, szintén szabadkékkel — kedvező fizetési feltételekkel — eladó; értekezhetni *Szabadai György* tulajdonossal, Váci hegy 227. új szám alatt. 4799

Kiadó lakás.

III. tized, Mária-utca 15. szám alatt egy két szobás lakás, üvegezett folyósóval, 250—300 hektóiter borkamra való jó pincével és egyéb mellékhelyiségekkel — esetleg *korcsmának is* — május 1-ére kiadó. 4795

Földbirtok haszonbérbeadás.

Felső-Csödörben, a Beni-úton, 14 hold szántó és kaszáló, megfelelő épületekkel 1912. évi *szent Mihály napjától* haszonbérbe kiadó; értekezni lehet *ifj. Hejjas István*nal, Széchenyi város 38. sz. (Mária-hegy 9. szám.) 4803

KIADÓ a Rakóczi ut 8. szám alatt, törvénytisztelek szemben levő házban egy szép és kényelmes utcai lakás, mely négy szoba és mellékhelyiségekből áll, folyó évi május elsejére. Értekezni lehet *Bóka Péter* tanárral, Csongrádi utca 2. szám alatt. 4804

Kiadó úri lakás.

Lovarda-utca 50. (új) Bánk-bán utca 3.) szám alatt egy úri lakás, mely áll 3 utcai szoba, hosszú üvegezett folyósó, nagy kamra és egyéb mellékhelyiségekből, villanyvilágítással, folyó évi május 1-ére kiadó; értekezhetni ugyanott *Kovács Gábor* tulajdonossal. 4813

Eszenyőjavító műhely.

Elvállal mindenemű eszenyőjavításokat; dróthuzást, nyelést, behúaszt stb. Orosz és magyar munka. Trombita utca 3. József gözmozgató épületében. Jámor keses átellenében.

Kiadó üzlethelyiség és ügyvédi iroda.

A piac központján azonnal kiadó egy modern üzlethelyiség, május 1-ére pedig kiadó a dr. Zombory László által bérlet ügyvédi irodahelyiség — Ugyanott eladó egy alig használt Eszterházy hirtő, egy új könnyű fűderes teher kocsi. Jelen alkalommal pedig felhívom a nagyrészt vásárló közönség szíves figyelmét

nyersterményárú és lisztraktáramra,

ahol a legelősebb napi arny kaphatók a legjobb és legfinomabb hengeremalmi lisztek, terményárúk, — naponként frissen örölt darákat mindenkori a legjobb minőségű árúkból örletem, — ami minőségre néve össze sem hasonlítható a konkurrenciával.

Amiért is kérem a nagyrészt közönség szíves partfogását. — Kiváló tisztelettel: Arany János utca (régli Ilosi piac) Telefon 122.

Kiadó lakás. II. tized, Lósonczy utca 53. (új)

17 sz. Sárközy György féle házban 4 szoba, konyha, éleskamra, tágas pince, nagy fás színből álló lakás május 1-re kiadó, esetleg eladó; értekezni lehet a tulajdonos: özv. Szárközy Pálnéval, Vásári utca 119. szám alatt. 4789

Eladó ház. IX. tized, Liba-sor új

25 szám alatt ház, mely áll 3 utcai szoba, 2 konyha és több mellékhelyiségekből, sertéshizláló, kerttel és kúttal ellátva, elegendő udvarral, — gazdaságkodónak is alkalmas, — eladó; értekezhetni ugyanott a tulajdonossal. 4815

Haszonbérbe kiadó.

Ágasegyházán 278 kat. hold szántó, kaszáló és rét, megfelelő gazdasági épületekkel, folyó évi október 1-től kezdődőleg több évre haszonbérbe kiadó; értekezni lehet *ifj. Szappanos István* tulajdonossal, Széchenyi-tér 10. sz. alatt, ugyanott bognárnak és talicskásnak alkalmas akác- és szilfa eladó. 4816

Kiadó lakás. Kőrösi-hegy 20. szám

alatt, a Daróczi-közből, — Laczi Sándor szomszédságában levő ház, mely áll 3 szoba, konyha és kamrából, folyó évi május elsejére bérbe kiadó; értekezhetni Horváth Dóme-utca 7. sz. alatt *Kele Pál* tulajdonossal, az Orbán-fele kötelek házbán. 4817

Kiadó földbirtok.

Ágasegyházán 278 kat. hold szántó, kaszáló és legelő földbirtok kelt gazdasági épületekkel 1912. évi október hó 1-től több évre haszonbérbe kiadó; Budai útca 135. számú ház alatt, esetleg haszonbérbe kiadó, azonnal átvehető; — Széchenyi tér 23. számú Csikai féle ház kiadó és azonnal elfoglalható; értekezhetni *Idős Szappanos Elek*kel III. tized, Munkácsy útca 14. sz. alatt, ahol azonnalnak és bognárnak alkalmas száraz akácska van eladó. 4819

Tanoncnak egy jó nevelésű

fiu felvétetik *Nyirády László* fűszerüzletében és ugyanott egy bolthelyiség, valamint egy 2 szobás olcsó lakás mellékhelyiséggel kiadó.

Kiadó lakás.

IV. tized, Sárkány-utca 9 szám alatt 2 udvari szoba, konyha, élestar, faszín május elsejére kiadó; értekezhetni fenti szám alatt *Tóth Antal*nál. 4827

Kiadó úrlakás. 4828

4 utcai szoba, fürdőszobával, nagy üvegezett folyósóval, külön udvarral május 1-től kiadó; értekezhetni *Perl Ferenc*nek, kalap, cipő és divatárú üzletben.

Eladó akácska.

9 öl jól kiszáradt akácskám van eladó. — Mengtekinthető a házammal: I. tized, Batthyány utca 31. szám alatt.

4826 Hejjas István.

Haszonbérbe kiadó földbirtok.

Azél Szabó János tulajdonát képező *Jászkerékgyházán* lévő 112 hold szántó és kaszáló föld, gazdasági épületekkel együtt, 1912. szeptember 29-től kezdődőleg több évre haszonbérbe kiadó, — ugyanott 15 öl akácska és 2000 kőve akácskaröze eladó; értekezni lehet a megbízott *Tóth János*al, Kisfaludy útca 20. szám alatt.

Eladó ház.

VI. tized, Csongrádi-nagy-utca 48. új számú, két utcára szolgáló ház, mely áll: 2 szoba, 2 konyha, speiz, nagy kamra, hombárral, 8 lóra istálló és sertés hizlálóból, jó kúttal és nagy udvar és kerttel, mely építkezésre alkalmas, eladó; értekezhetni ugyanott a tulajdonossal. 4841

Lakatos-tanoncok

felvételnek Boda Antal

lakatosmesternél, — Kasza utca 431. szám.

Gramophon

és a legjobb felvételi hanglemezek, továbbá a legmodernebb

villanycsillárok és alumínium

főzőedények mélyen

leszállított áron kaphatók:

Fleischer K. és Fia Utodánál

porcellán- és üvegkereskedés, 4887 a Lutheránus bérpalotában.

Eladó ház.

VI. tized, Csongrádi-utca 52. sz. ház, melyben 30 év óta van egy jó forgalmú vendéglő, 5 szoba, 2 konyha, nagykamra, pince és egyéb mellékhelyiségek, nagy udvara és jó kút, — kedvező fizetési feltételekkel eladó, — esetleg azonnal bérbe kiadó; értekezhetni ugyanott a tulajdonossal. 4856

Dr. Szivák Imrénének Fülöpjakabszálláson és Szabadjakabszálláson egy tagban levő

321 kat. hold birtoka 5 holdas részletekben

kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

A parcellázási terv megtekinthető s az eladási feltételek megduhadhatók dr. *Biro László* kiskunfélegyházi ügyvédnél és *Kalmár József* fülöpszállási tanítóval.

Eladó háztelkek.

Máriavárosban, a műúton, Böhm-féle majorból 3 háztelk 150—160 négyzetölekenként, 20 évi tőlesztésre. — Igen kedvező fizetési feltételek mellett eladó; — továbbá a rajta levő és a műútra kidülő két üzlethelyiség, mely korszerű és fűszerüzletnek kiválóan alkalmas, szép nagy pincével, 300 D-ol udvartelkekkel, május 1-ére kiadó vagy eladó; értekezni lehet a tulajdonos Szathmáry Jánossal, XI. tized, 371. számú háznál.

KIADÓ

4017

a Lestár tér 1. szám alatt levő Thomka-féle házban (postapület) az emeleten három utcai, két udvari szobából és mellék-helyisésekből álló lakás, valamint negy utcai szobából és mellék-helyisésekből álló másik lakás 1912 május 1-től kezdődőleg, eladó a II. tized, Mária-utca 74. számú ház. Mindezek felől értekezhetni a Kecskeméti Központi Takarékpénztár igazgatóság elnökénél, Kőznapok d. e. 8—12-ig.

Az igazgatóság.

Kiadó üzlethelyiség.

Nagykőrösi-útcá 20 ik szám alatt házban egy modern üzletnek való helyiség 1912. évi május hó 1-ére kiadó. Felvilágosítást ad dr. Fodor Sándor ügyvéd. 4283

Eladó ház.

IV. tized, Bethlen-körút 13-ik új számú ház, szabadkezből azonnal eladó; értekezni lehet ugyanott a tulajdonos Gömörly Istvánnal. 4527

Eladó szőlő.

Görögtemetőhöz 10 percre járásra levő Banó féle fél hold gyümölcsös börtorm szőlő, kedvező fizetési feltételekkel rendelkező; értekezhetni a tulajdonossal II-ik tized, Losonczy-utca 55. sz. 4394

Eladó földbirtok.

Kocsis Péter-féle Szabadszállási Balazsi 319 kat. hold jöminőségű földbirtok, melyből 21 hold jöminőségű börtorm szőlő, a többi szántó és kaszáló föld, kedvező fizetési feltételek mellett — eladó. Szabadszállástól 10 kilométerre, a Kerekegyházi vasúttól pedig 5 kilométerre fekszik; értekezhetni a helyszínen öv. Kocsis Peternével, vagy Kerekegyházán Andre Alajossal. 4620

Jutányos áron eladó, vagy május 1-re kiadó a Csongrádi utca 42 új számú ház, mely 7 szoba, konyha, kamra, nagy üvegfolyosó, tágas pince, 4 lóra istálló, kocsiszín, szép kert s nagy udvartelkek áll. Az egészben a vilányvilágítás bevezetve. Tiszti, vagy gazdasági lakásnak kiválóan alkalmas. **KIADÓ** a törvényszéki palota tőzszomszédságában, Mátyási utca 1 szám alatt, egy 2 szobás útsai garzon lakás a hozzávaló mellék-helyisésekkel és egy 3 szoba, konyha, nagy üvegfolyosó, 2 kamra és pincéből álló udvari lakás; értekezhetni Mátyási útcán 1. szám alatt, a négy jökarban levő gyümölcsös és börtorm szőlő, jó lakással ellátva. — továbbá használt, de jó kész tetőfak kisebb és nagyobb mennyiségben olcsón eladók; értekezni lehet II. tized, Homoki-utca 39. szám alatt a tulajdonossal. 4667

Eladó

Legelősebb pénz

bankjából szereshető 10 évtől 65 évig — E kölcsönnek vehet birtokot; becsesülhet nagy kamattal tartozását. — **Tanácsadó, Segítő és Védő Iroda, Dr. Végh Laszlo,** Vasári nagy-utca 105. szám. 4713

Mindák Jánosné

tűzelőanyag nagykereskedése Szolnoki-utca 8 szám alatt, ahol elsősorúdi porosz kockaszén, légszuszok, vágott tölgy, akácfa és őfifa eladás nyában és kicsinyben házhoz szállítva legelősebb árban, pontos és lelkiismeretes kiszolgálással. Ugyanott egy üzletnek való helyiség, bármely kereskedésnek alkalmas, több évre haszonbérbe kiadó, a helyiség azonnal elfoglalható. 4669

4,000 forinttal megvehető 36 magyar hold **könöségi** földbirtok. — A terület többi része olcsó pénz lesz. Holdankénti ár: **240 ft.** **Tanácsadó, Segítő és Védő Iroda, Vasári nagy-utca 105 szám alatt.** 4173

Konya Imre

üzöltő parancsnok tulajdonát képező, II. kerület, Mária körút és Holló utca sarkán levő ház, melynek udvartelke tűzfia telepnak vagy nagybút ipartelepnak kiválóan alkalmas eladó; esetleg a háztelkek két szobás lakással együtt haszonbérbe kiadó. 4099

Hatta Karoly

vilamos szerelő (elektrotechnikus) Kecskemét, VII. László Karoly utca 8. Költsegetves díjtalan.

Készít erős és gyenge áramú vezetéseket, egyimut villamos világítás, villamos motorok, csillárok, házi csengők és házi telefonok felszerelést jótállás mellett. ugyiszintén javítások gyors és pontos elkészítéset. — jutányos árakon.

Haszonbérbe kiadó földbirtok.

Kisfaludólban, Csongrádi út mentén, a várostól 10 kilométerre 84 hold szántó föld; továbbá a Ballószögny dűlőben, Monostor út mentén, a várostól 10 kilométerre, 38 hold szántóföld haszonbérbe kiadó; értekezhetni III. tized, Jókai-utca 41. szám alatt Dekány Pál tulajdonossal. 4711

Műtrágyát

tessek most megrendelni. **Egy hold földre** másfél mássa, körülbelül 6 forint ára szükséges. — Használatára minden rendeltő kitanitok, Műtrágyás föld sokkal többet terem. **Tanácsadó, Segítő és Védő Iroda, Dr. Végh Laszlo,** Vasári nagy-utca 105 szám alatt. 4713

Kiadó lakás.

Nagykőrösi- és Kohári utca sarkon levő 195. (új-2.) számú házban egy úri lakás, mely áll 5 egymásbanyiló szoba és egy előszoba, konyha, élezkamra, pince és padlásból; továbbá egy garzon lakás, mely áll 2 szoba és egy előszobából, pincével folyó ev május hó 1-ére bérbeadó; értekezhetni ugyanott Gal Mór háztulajdonossal. 4741

Eladók.

III. ker., Tompa Mihály utca (Könyök-utca) 4 szám alatt egy jökarban levő hinto, egy és két lóra való rúddal ellátva, eladó. — Ugyanitt akácfa oszlopok is olcsón kaphatók. 4762

Tanyákra biztosítási üzletszerző, aki kecseli, lovat tartani képes, állandó évi fizetéssel felvetetik. **Tanácsadó, Segítő és Védő Iroda, Vasári nagy-utca 105 szám alatt.** 4718

Eladó vagy kiadó vendéglő.

50 év óta fennálló jó forgalmú vendéglő — más vállalat miatt — azonnal vagy május 1-ére kiadó; ugyanott egy modern üzlethelyiség könyvelés lakással kiadó. Ezen házban, mely 2 éves új modern épület, van a Mezei útcára nyíló 5 üzlethelyiség lakásokkal, pince és kamrákkal ellátva, kuzli pályá, két és tágas udvar, — kedvező fizetési feltételekkel; értekezhetni ugyanott VI. kerület, Mezei- és Zsinór-útcá sarak 36 új szám alatt a tulajdonossal. 4761

Eladó, esetleg kiadó ház.

Citrom-szigeten egy 4 szoba, konyha, két kamra, nagy üvegfolyosó, nagy pince és 4 lóra való istállóval ellátott szép úri lakással bíró ház örökáron eladó, esetleg május 1-ére bérbe kiadó. Bővebbet Atilla-utca 1. szám alatt. 4757

Kisbudai-utca 21. sz. házam eladó.

Bővebbet dr. Fodor Sándor ügyvéd úrnál. — Öv. Steiner Mihályné Budapest. Nepszínház utca 31. szám. Felelemt 5. 4778

Eladó ház és földbirtok.

IV. tized, Varjú utca 193. (új Banffy utca 22.) számú ház, mely gazdálkodónak kiválóan alkalmas, — továbbá az Öreg-hegyben, a vasút mentén 2 hold és 336 négyszögöl szántóföld, 120 új jó börtorm szőlővel — kedvező fizetési feltételekkel eladók; — értekezni lehet a fenti számú háznál a tulajdonossal. 4761

Kiadó ürillakás.

Két egymásbanyiló utcai szoba, konyha, élel- és faskamra, padlás — folyó évi május elsőre gyermektelen családnak — kiadó; értekezhetni ugyanott a tulajdonosnő Vilik ker., Erzsébet város, Csongrádi-nagy-utca 29. új szám alatt. 4784

Kiadó lakások.

Két rendbeli lakás Mária-utca 72. régi szám alatt kiadó. Az egyik lakás áll 4 szoba, 1 konyha, 1 szepiz, 1 pince, 1 kamra, 2 faszén és 1 nagy istállóból. A másik lakás áll 2 szoba, 1 konyha, 1 szepiz, 1 pince és 1 faszénből; értekezhetni Dekány Imre tulajdonossal, Boeska-utca 19. (regi Zöldkert-utca 79. szám alatt) 4839

Kiadó lakás.

Vásárikis utca 28. új szám alatt egy két szoba, konyha, kamrából álló lakás kiadó. Bővebb felvilágosítás a Néptakarékpenztárban. 4805

A tisztelt vendéglős és kocsmáros urakat értesítjük, hogy ezévi termésű fejtett kaddarka bort 45 korona fejtett rizling bort 48 korona árban adunk
KECSKEMÉTI BORTERMELŐK ELSŐ PINCESZÖVETKEZETE.

Olcsó pénzkölcsönöket

díjtalanul folyosítottak 4 százalékos kamattal. Ingatlanokra, értékpapírokra, sorsjegyekre, az érték 75 %-ig. Nagy kamatu adósságok díjmentesen kicserélhetők. Bővebb felvilágosítást mindenemű kölcsönnyben szívesen szolgálok.

Papp Zsigmond

1. tized, Vasári nagy-utca 219.
 Új hecska Gáspár Andrással 12. szám.